

V prvem delu sestanka delovne skupine za naselja so bili predstavljeni štirje referati, ki naj bi služili kot predlog za dokončno izdelavo metodologije ocenjevanja vpliva naselje in okolje:

- J. Toth iz Madžarske je pripravil predlog tipizacije medsebojnih sovplivov naselij na primeru Madžarske,
- K. Bilwitz in H. Herman (DDR) sta izdelala metodologijo proučevanja osnovnih sovplivov med naselji in naravo in predlog ocenjevanja le-teh sovplivov,
- I. Kanceblovska (SSSR) je predstavila metodologijo vplivov naselij na naravo,
- M. Špes (Jugoslavija) pa predlog za proučevanje razlik v kvaliteti življenjskega oziroma bivalnega okolja.

V diskusiji smo pripravili tudi plan obveznosti, ki jih morajo opraviti posamezni člani delovne skupine. Vse pripravljene materiale oziroma metodologije je skupina sklenila poslati vodji delovne skupine.

V okviru teoretsko metodološke skupine se je izoblikovala posebna podskupina, ki bo izdelala metodologijo socialnega ocenjevanja vplivov človekovega okolja. Kot vodja te skupine je bil izbran Hönsch iz DDR, v skupini pa sta še dr. Vavrekova iz SSSR in Špes iz Jugoslavije. Ker pa sta obe sodelovali v skupini za naselja ravno s predlogi socialnih ocenjevanj razlik znotraj naselja in kvalitete življenjskega okolja, bo ves dosedanji material uporabljen tudi v podkomisiji za socialno ocenjevanje v okviru teoretsko metodološke delovne skupine.

V delovni skupini »Rekreacija in okolje« je osnovno gradivo pripravil dr. Haverlant iz CSSR, za področje Jugoslavije (Proučevanje destrukcije morskih obal) pa je poslal poročilo in matriko za omenjeno problematiko mag. Dušan Plut. Dodatni predlogi sodelavcev našega inštituta, podani na sestanku v Suowalkah: potrebna je diferenciacija med kratkoročnim in vikend turizmom, v osnovne komponente za razvoj turizma je potrebno vključiti še komunikacijski sistem (telefoni, televizija) in informatiko nasploh. Primere, ki so jih konsultanti obravnavali v skupini, so večinoma naslonjeni na izsledke iz Jugoslavije, bodisi da je šlo za problematiko iz gorskega (Alpe), ali obmorskega (Jadran) sveta.

Marijan Klemenčič
Anton Gosar
Drago Kladnik
Metka Špes

Jugoslovanski simpozij z mednarodno udeležbo »Geografski problemi življenjskega okolja« (Celje, Velenje, Piran od 22. — 29. septembra 1978).

Na pobudo Komisije za znanstveno delo Geografskega društva Jugoslavije je Inštitut za geografijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani pripravil mednarodni simpozij: Geografski problemi življenjskega okolja.

Osnovni namen tega simpozija je bil, da bi rezultate naših raziskav predstavili širšemu krogu geografov iz Jugoslavije in tujine ter da bi se seznanili z metodami in dosežki raziskovalnega dela v ostalih republikah in tujini. Uspeh simpozija pa ni samo v izmenjavi izkušenj in spoznanj na medrepubliškem in meddržavnem nivoju, ampak še v tem, da je uspel animirati širok krog geografov iz združenega dela ter učiteljev srednjih in osnovnih šol.

Na simpoziju je bilo 144 udeležencev, od tega 29 iz tujine, 13 pa iz ostalih republik Jugoslavije. Med udeleženci je bilo kar 62 učiteljev. Predavatelji so predstavili 32 referatov, od tega jih je bilo iz tujine 14. Te referate je moč razvrstiti v tri večje skupine:

1. Teoretsko metodološki referati. Med njimi naj opozorimo na referat Avgušтина Laha: Ekonometrični in humanistični vidiki okolja in Karla Rupperta: Socialnogeografski aspekti varovanja okolja. Največje število tovrstnih referatov pa so prispevali strokovnjaki iz vzhodnoevropskih držav, ki so obenem tudi člani komisije za ocenjevanje vpliva človeka na življenjsko okolje pri SEV-u, tako n. pr. Andrej Kostrowicki: Ekološki problemi urbaniziranih regij, medtem ko sta Günter Haase in Vladimir Preobraženski predstavila metodološka izhodišča ekonomskega in neekonomskega vrednotenja sovpilov med naravo in družbo.
2. Referati, ki so nastali kot rezultat raziskovalnega dela nekaterih najbolj ogroženih območij, na pr.: Oldřih Mikulík: Vrednotenje vpliva ekonomskih dejavnosti na življenjsko okolje na primeru modelnega območja Liberec; Anastasija Vavrekova: Izbrani vidiki empiričnih raziskav življenjskega okolja v modelni oblasti Bratislave; Enver Dukagjini, Bektesh Vidishiqi: Rezultati dosedanjih raziskav v Kosovski Mitrovici; Darko Radinja: Pokrajinske značilnosti industrijske onesnaženosti v Sloveniji; Dušan Plut: Pregled negativnih vplivov na življenjsko okolje s pomočjo matrike in bodoči prostorski razvoj Koprškega Primorja; Milan Orožen — Adamič: Oris problematike odpadkov v Ljubljani; Darka Uranjek — Domitrovič: Vpliv urbanizacije in deagrarizacije na oblikovanje omrežja centralnih naselij in kvaliteto življenjskega okolja; Andrej Černe: Degradacija okolja na primeru Velenja; Metka Špes: Degradacija okolja na primeru Celja.
3. Področni referati, katerih namen je prikazati vpliv določene vrste človekove dejavnosti na življenjsko okolje, na pr.: Miroslav Havrlant: Metoda ocene pokrajine za rekreacijo na primeru analize rekreacijskega območja ostravske industrijske regije; Adolf Malič: Cestni promet in življenjsko okolje; Heinz Neumeister in Joachim Heizmann: Ocena vpliva industrije na okolje; Walter Roubitschek: Ocena vpliva kmetijstva na varstvo okolja.

Predstavitev rezultatov raziskav na slovenskih sondnih območjih smo povezali še s terenskimi ogledi. Največje zanimanje so, predvsem tuji gostje, pokazali za Velenje, kjer ob izdatni degradaciji ob rudniku in kasnejši rekultivaciji nastaja in se širi sodobno socialistično mesto po svojstvenem prostorskem planu.

Prvi del simpozija z referati in terenskimi ogledi je potekal v Celju in Velenju, udeleženci simpozija pa so lahko sodelovali še na dvodnevni ekskurziji v Slovensko Primorje.

Metka Špes

Dve posvetovanji o migracijah

Simpozij o specifičnostih migracij

V Piancavallu, nekaj kilometrov nad Pordenonom, v znanem zimsko športnem centru Dolomito, je Komisija za migracije pri Geografskem društvu Italije pripravila simpozij o pojavu, oziroma specifičnostih migracij (Convegno di Studi sui fenomeni migratori in Italia). Čeprav je bilo težišče proučevanja usmerjeno v okvir migracij prebivalcev Italije, so gostje iz Evrope in Amerike dodali tej temi teoretična in praktična izhodišča na primerih iz svojih držav.

Simpozij je v času med 28. in 30. aprilom 1978. leta zbral v organizaciji Univerze v Trstu in na pobudo predsednika organizacijskega odbora prof. dr. Giorgio Vallussija okrog 200 geografov iz Italije, Jugoslavije, Francije, Velike Britanije, Kanade, Združenih držav Amerike in Švice. Iz Jugoslavije so, poleg avtorja tega prispevka, sodelovali prof. dr. Vladimir Klemenčič iz Inštituta za geografijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in prof. dr. Ivo Baučič iz Centra za proučevanje migracij Univerze